

Onderwerp Uitvoering Wmo en Jeugdwet 2^e kwartaal 2015

Steller J. Thije

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 64 69 Bijlage(n) --

Ons kenmerk 5213526

Datum 23-09-2015 Uw brief van --

Uw kenmerk --

Geachte heer, mevrouw,

Graag informeren wij u over de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) en de Jeugdwet in het tweede kwartaal van 2015. Zoals u weet zijn beide wetten met ingang van 1 januari jl. in werking getreden.

Hieronder geven wij eerst een samenvatting van de ontwikkelingen in het tweede kwartaal. Daarna gaan wij dieper in op de uitvoering van de Wmo en vervolgens van de Jeugdwet. Aansluitend komen enkele aspecten aan de orde die betrekking hebben op de uitvoering van beide wetten. Tot slot brengen wij kort verslag uit over de uitvoering van de ondersteuningstaken in de wijken. Deze brief gaat in op de inhoudelijke aspecten van de uitvoering; de financiën komen aan de orde in de Voortgangsrapportage II.

Samenvatting:

In het eerste kwartaal na de decentralisatie van zorgtaken lag er een hoge druk op alle onderdelen van het proces van toegang, onderzoek en toekenning van zorg. Dit betekende dat inwoners geregeld langer moesten wachten op duidelijkheid. Bij alle (interne) problemen hebben wij de insteek gehad dat de inwoner hiervan zo weinig mogelijk hinder mag ondervinden. In het tweede kwartaal hebben we veel achterstanden weggewerkt, waardoor we de meeste toekenningen, inclusief berichtgevingen aan de inwoner, weer tijdig konden verzorgen.

Uitvoering WMO

Meldingen, besluiten en doorlooptijd

Nieuwe verstrekkingen vinden plaats op basis van het onderzoek dat bij een cliënt is gedaan. Deze onderzoeken vinden plaats als gevolg van meldingen of als gevolg van de diverse herindicatie projecten die op dit moment lopen.

In het tweede kwartaal waren er 1.200 meldingen binnengekomen die betrekking hebben op de Wmo 2015 (1.165 in het eerste kwartaal). In 61% van de gevallen heeft dit geleid tot een maatwerkvoorziening (62% in het eerste kwartaal).

Als er uit een melding geen aanvraag volgt, betekent dit dat er een oplossing is gevonden via het eigen netwerk, vrijwilligers of algemene voorzieningen. Het percentage afgehandelde aanvragen binnen de wettelijke termijnen van 8 weken bedraagt 47% (eerste kwartaal was 66%). De daling wordt veroorzaakt omdat aanvragen uit het eerste kwartaal pas in het tweede kwartaal (administratief) verwerkt zijn.

Uitvoering Jeugdwet

In het tweede kwartaal zijn circa 400 aanvragen (her- en nieuwe indicaties binnengekomen (eerste kwartaal 500). In het eerste kwartaal hadden we veel achterstand, die in het tweede kwartaal is ingelopen. De aanvragen worden nu op tijd opgepakt en administratief afgehandeld.

De nieuwe verstrekkingen die op basis van deze aanmeldingen zijn gedaan is voornamelijk als Zorg in Natura (ZIN) toegekend (71%). Het restant is via PGB (27%) toegekend en een klein percentage (2%) van de cliënten ontvangen hulp in een combinatie van ZIN en PGB. Hierbij wordt het uitgangspunt gehanteerd indien de ouder of gezaghebbende de ondersteuning in de vorm van een PGB wenst en hij ook PGB-vaardig is, komt hij in aanmerking voor een PGB.

Uitvoering WMO en Jeugdwet

Herindicaties

Het project herindicatie huishoudelijk hulp is afgerond. Over dit project zal u in een afzonderlijke brief (d.d. 7 oktober) worden geïnformeerd. Het Awbz 18+ project is gestart in juli.

Eigen bijdrage (EB) Wmo voorzieningen

Helaas is het op dit moment niet mogelijk om betrouwbare prognoses op te stellen, zo geeft het CAK (nog) geen inzicht in wat er is opgelegd en wat er is geïnd bij de cliënten.

Trekkingsrecht PGB

De invoering van trekkingsrecht PGB bij de Jeugdwet, Wmo en Wlz gaat zoals bekend met problemen gepaard. De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van het waarborgen van continuïteit van zorg voor budgethouders door de betaling van declaraties centraal te stellen en de voorlichting aan budgethouders en zorgverleners te verbeteren.

Ondanks dat deze brief met name gaat over de uitvoering over het tweede kwartaal, informeren wij u middels deze brief ook over de laatste stand van zaken omtrent de PGB. Alle ketenpartners zijn momenteel bezig met de uitvoering van het herstelplan dat door VWS en gemeenten (waaronder gemeente Groningen) is opgesteld. Verder is landelijk besloten dat gemeenten tussen 1 oktober 2015 en 1 mei 2016 geen herbeoordelingen kunnen aanleveren bij de SVB. Duidelijk is dat de SVB op geen enkele andere wijze in staat is haar prestaties te verbeteren, anders dan hier echt de tijd voor te nemen. Heel in het kort komt het erop neer dat de mensen met een PGB nog vóór 1 oktober of vóór 1 november een beschikking moeten ontvangen over hun budget en dat de gegevens uit die beschikking middels een 'toekenningsbericht' naar de SVB verzonden moeten worden.

Een gevolg hiervan is dat wij niet alle geplande herindicaties PGB dit jaar kunnen afronden. Verder betekent dit dat wij onze (administratieve) capaciteit nu inzetten om met prioriteit de gesprekken die al plaatsgevonden hebben af te ronden. Dit kan consequenties hebben voor andere geplande activiteiten.

Wij doen er alles aan om ervoor te zorgen dat de cliënten zo min mogelijk hinder ondervinden van de problematiek. We handhaven het ingezette PGB-team voor het behandelen van vragen van inwoners; dit team staat deze inwoners te woord en zorgt ervoor dat noodzakelijk concrete acties onmiddellijk worden uitgezet bij de SVB (korte lijnen).

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Op grond van de Wmo 2015 is elke gemeente verplicht te voorzien in onafhankelijke en gratis ondersteuning voor haar inwoners bij vragen over of aanvragen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdzorg, onderwijs, welzijn, wonen en werk en inkomen. Dit is een bredere opdracht dan in de 'oude' Wmo. In de wet is ook vastgelegd dat uitgangspunt van de cliëntondersteuning het belang van de cliënt is. In het eerste kwartaal waren er zes mensen waaraan cliëntondersteuning is geboden. Tot en met 30 juni waren dit er 29. De tendens is dat hiervan meer gebruik van gemaakt zal worden, omdat we dit nog explicieter melden bij de cliënten.

Klachten, bezwaarschriften en meldingen toezichthouder

Twintig mensen hebben in het tweede kwartaal van 2015 bij de gemeente een klacht ingediend over de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet (12 in het eerste kwartaal). Een zestal klachten daarvan bleek in feite een hulpvraag. Deze zijn als zodanig behandeld. De andere klachten zijn in overleg met de cliënten afgehandeld. Veelal wordt uit een klacht lering getrokken door de organisatie waardoor de dienstverlening aan de inwoners wordt verbeterd.

In het tweede kwartaal van 2015 zijn 8 bezwaarschriften binnengekomen over de Jeugdwet (0 eerste kwartaal). Hiervan zijn er 3 ingetrokken en 5 zijn nog in behandeling. In september zullen vier bezwaren via hoorzitting met commissie bezwaar worden behandeld.

Over de uitvoering van de Wmo zijn in deze periode 44 bezwaarschriften ingediend (92 eerste kwartaal), merendeels over oud-Wmo-besluiten, vooral huishoudelijke hulp. Eén derde daarvan is na overleg met bezwaarde afgehandeld.

In het eerste halfjaar van 2015 heeft de toezichthouder calamiteiten en geweld in totaal negen meldingen van zorgaanbieders ontvangen. Geen van deze meldingen zijn verplichte meldingen in de strikt juridische betekenis. Formeel hoeft er dus geen onderzoek plaats te vinden naar de toedracht van het gemelde voorval. Het gaat daarbij echter wel over zaken die de gemeente zou moeten willen weten in het kader van haar verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de Wmo-voorzieningen. De toezichthouder heeft deze dan ook onderzocht en met de betrokken instellingen verbeteringen in proces en werkwijzen besproken.

Inkooptraject

Op 24 juli zijn de inkoopdocumenten vrijgegeven voor de aanbieders/instellingen. Waar we zelf tarieven hanteren, zijn deze afgeleid van o.a. benchmark, uitvraag instellingen en NZA-tarieven. Deze zijn scherp en moeten er mede toe leiden dat we binnen de budgettaire kaders blijven.

Op dit moment zitten de verschillende trajecten in de fase dat aanbieders vragen kunnen stellen over de door ons voorgestelde procedure en inkoopdocumenten (bepalingen, tarieven, inhoud, etc.). In september dienen aanbieders hun aanbod in, waarna we gefaseerd overgaan tot selectie en gunning. De verwachting is dat dit medio oktober zal kunnen worden afgerond.

Prestaties “nieuwe” zorgaanbieders

Er is het afgelopen jaar veel gebeurd. Voor zowel gemeenten als zorgaanbieders ontstond op 1 januari daadwerkelijk een nieuwe situatie met nog veel onduidelijkheden, en is door alle partijen heel hard gewerkt om ondanks deze onduidelijkheden de transitie zo goed mogelijk te laten verlopen. Hierbij moet worden benadrukt dat de (continuïteit van) zorg aan cliënten gewaarborgd is en de uitvoering van de contracten vanuit het perspectief van zorgverlening goed verloopt. In het derde kwartaalrapportage gaan we hier wat dieper op in.

Uitvoering in de wijken

In juli 2015 zijn er vijf sociale teams (Lewenborg, Korrewegwijk, Vinkhuizen, Selwerd, de Wijert) en twee WIJ-teams (Beijum, Oosterpark). De sociale teams richten zich op een integrale aanpak van ‘kwetsbare huishoudens’ met meervoudige vragen in combinatie met onvoldoende zelfredzaamheid, op basis van het uitgangspunt ‘één huishouden, één plan, één regisseur’. De WIJ-teams richten zich naast individuele problemen op collectieve vragen die in het gebied leven. In de WIJ-teams wordt een aantal bestaande entiteiten/samenwerkingsverbanden, zoals het CJG, Buurtwelzijn, de Stips, OGGz (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg), de Wmo-consulenten, maar ook de opgerichte sociale teams onder één aansturing samengebracht. De teams worden functioneel aangestuurd door een teammanager. Alle elf benodigde WIJ-team managers zijn inmiddels, via detachering, aangesteld en worden vanuit de gemeente Groningen aangestuurd.

Binnen het programma WIJ Groningen is dit kwartaal aan onderstaande nieuwe innovatieve werkwijzen gewerkt:

- In juni heeft Humanitas bouwstenen opgeleverd met betrekking tot het positioneren van informele zorg en sociale netwerken in het op te richten WIJ-team in Hoogkerk.
- Ontwikkeling en voorbereiding van begeleidingsteams in een aantal wijken voor de ondersteuning van kwetsbare inwoners. Doel is om vanaf 2016 te starten met een tweetal begeleidingsteams in Vinkhuizen en Lewenborg en om aanvullend een vergelijkbaar initiatief te starten, met behulp van kleine aanbieders, in Hoogkerk.
- Projecten in het kader van ‘Wijken voor jeugd’ zijn in alle wijken en stedelijk opgehaald. In totaal zijn er 173 projectvoorstellen ingediend, beoordeeld en gestart in uitvoering.

- In gesprek met inwoners/instellingen die met vernieuwende ideeën komen, en concrete implementatie hiervan naast/in de teams (bijv. burgerinitiatief voor opzet van een toegang, wijkgericht werken Vrouwencentrum Jasmijn, Humanitas en Rode Kruis, Stip nieuwe Stijl).
- WIJ Leren: het scholingsprogramma voor medewerkers WIJ-teams is opgebouwd vanuit een getransformeerde werkwijze.

Overige acties

- Integratie van de OGGz-methode en expertise in de sociale teams wordt nader uitgewerkt (stedelijk versus wijk).
- Uitdenken van rol van bewoners bij de ontwikkeling van de WIJ teams.

‘Wijken voor Jeugd’

WIJ Groningen wil toewerken naar een (pedagogisch) sterke samenleving, met goede (collectieve) basisvoorzieningen. In dit kader wil het college het appel op (kostbare) specialistische tweedelijns voorzieningen aan de achterkant terugdringen en in plaats hiervan het gebruik stimuleren van preventieve voorzieningen en lichtere vormen van ondersteuning in het ‘voorliggende veld.’ Om deze reden hebben wij en de andere gemeenten en jeugdzorgaanbieders in de provincie Groningen in het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) afgesproken om in 2015 drie procent van het budget voor jeugdhulp te gebruiken voor het versterken van dit voorliggende veld. Deze middelen zetten wij in op de plekken ‘waar het allemaal gebeurt’: zo dicht mogelijk bij de leefwereld van de doelgroep onder het motto *‘Wijken voor Jeugd’* en met zo min mogelijk regels en formaliteiten.

Instellingen, inwoners (jong en oud) en ondernemers zijn uitgenodigd ideeën en innovatieve projecten in te dienen. In totaal zijn er 173 aanvragen binnengekomen, waarvan 37 stedelijke voorstellen en bij de wijken tussen de 4 en 28 aanvragen (Vinkhuizen en Lewenborg). In alle wijken hebben beslisteam (waarin professionals en inwoners/jongeren zitting hadden) de aanvragen beoordeeld.

Een aantal wijken heeft het proces van indienen en beoordelen ook gebruikt om de (jongeren) participatie in de wijk een boost te geven. Zo zaten in Vinkhuizen en de Wijert een groep jongeren aan tafel die meebeslisten en zich degelijk hadden voorbereid. Wijken voor jeugd werkt op een getransformeerde wijze (uitnodigingsbeleid, minder formaliteit en regels, minder controle, autonomie bij de basis) en heeft tot nu toe veel in beweging gezet.

Bij het stedelijk team is een groot aantal vernieuwende projecten ingediend. Bij de wijken zijn veel initiatieven van bewoners (ook ingediend door jongeren) gehonoreerd. In verhouding zijn in de wijken veel initiatieven gericht op bewegen en gezondheid, cultuur (muziek, schilderen/tekenen) en kinderparticipatieprojecten.

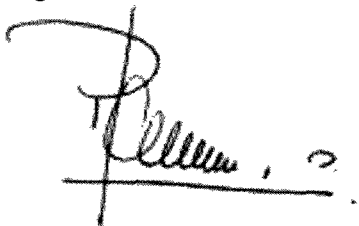
Afronding

Terugkijkend op de eerste twee kwartalen na de stelselwijziging kunnen we vaststellen dat er veel werk is verzet om de nieuwe gemeentelijke taken op het gebied van zorg en ondersteuning in onze werkprocessen op te nemen, en de cliënten, zowel de 'oude' als de nieuwe, zo goed mogelijk te bedienen. Daarin zijn wij nog niet over de hele linie geslaagd, maar we boeken voortdurend vooruitgang. Dat geldt ook voor de samenwerking met andere betrokken instellingen in de wijken, en de vele nieuwe zorgaanbieders.

Ook zijn we bezig om de wijze van rapporteren verder te ontwikkelen. In dat verband nemen we deel aan de landelijke Wmo-monitor en houden we een Maatschappelijke Kosten- en Batenanalyse (MKBA) van de WIJ-teams. Wij hebben als doelstelling om u in november een model voor de rapportages in de komende jaren te presenteren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink